4e Jaargang No. 17 Zaterdag 21 Januari 1911

DE TRIBUNE

Redactieadres: D. J. WIJNKOOP, Ringkade 41 Amsterdam.

SOC.DEM.WEEKBLAD

Administratieadres: J. C. CETON, Wijttenbachstraat 13 Amsterdam.

VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG.
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd. Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct. —
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief. —

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER, W. v. RAVESTEIJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Twee zielen, één gedachte. — Merkwaardig — Marx en de samenwerking met liberalen en demokraten. — Kapitalistische Moraal. — Politieke revolutie en arbeidersbeweging. — Colportage-indrukken. — Uit het Buitenland: Duitschland; Hongarije. — Brieven uit Parijs IV. Over de Sabotage. — Een verhaaltje. — Kleine Berichten. — Uit de Vakbeweging: Twee belangrijke gebeurtenissen. — Van de Afdeelingen. — Erratum.

Twee zielen, èèn gedachte.

Mundus vult decipi, decipiatur ergo.
De menschen willen bedrogen worden, welnu we zullen ze bedriegen.
Liberaal spreekwoord.

I.

Er zijn deze week twee dingen geschied, ver van mekaar, onder gansch verschillende omstandigheden, die schijnbaar niets met elkaar te maken hebben, maar die in wezen èèn zijn.

In Den Haag, het karakterlooze residentiedorp van Nederland, hield de zgn. Liberale Unie, zóógenaamd omdat ze nòch liberaal nòch een unie is, de met veel tamtam aangekondigde „openbare" kiesrecht-vergadering. Daar spraken behalve de Voorzitter, de heer Schim van der Loeff, de Heeren Rink, Van Hamel, Harm Smeenge en Roodhuyzen. De heer Rink, schoolmeester van aanleg, is wel de minst bekende van het stelletje, maar die is dan ook Minister geweest. Maar wie kent niet Van Hamel, de aestheet in de politiek en politicus in de aesthetiek, fijn van manieren en fijn van sprake? En wie in 's heeren landen kent niet Harm Smeenge, de boerenpropagandist, zelf boer, zooal niet van beroep dan toch van optreden? En dan, lezer, om het stelletje vol te maken, want heusch het was een kostelijke vertooning, een kostelijk tooneel, voor wie nu eenmaal van een specialiteiten-tooneel houdt — daar hadt je Roodhuyzen, Roodhuyzen de nooit volprezen clown op het politiek tooneel, Roodhuyzen bij wie Flora en Theo verbleeken, Roodhuyzen bij wie je — het zij met respekt gezegd — je buik van het lachen vast houdt, zoodra die eenmaal begint, en die (dat mogen we u wel verklappen, lezer) zelf zijn buik het meest vast houdt, omdat hij zichzelf toch zoo'n geslaagd kostelijke, politieke clown vindt. De regisseur van het zaakje, de heer Borgesius, was thuis gebleven. Hij was ziek, behept met die gelukkige ziekte die politieke regisseurs meer hebben, als ze het voorloopig eens af willen zien. *)

Lezer, ge zult al begrepen hebben, dat dit specialiteiten-tooneel niets met de zaak van het Alg. Kiesrecht te maken heeft. De heeren verkochten grapjes. Het zou jammer zijn u al die grapjes te verklappen. Deze politieke poppenkast mocht nog eens weer ergens optreden, en de aardigheid zou er af zijn, als je alles van te voren wist. Zoo zei Rink, eènmaal Excellentie en die het graag een tweede maal zal worden, dat hij het zoo naar vond dat Van Houten de „kenteekenen van welstand en geschiktheid" in De Grondwet had gelaten, want die kenteekenen waren een beletsel voor het Alg. Kiesrecht, en de zoogenaamde Liberale Unie, waarvan meneer een der kruiers is, wou het A. K. zoo graag. Meneer Rink vertelde er natuurlijk niet bij, dat het juist zijn baas Goeman Borgesius is geweest, die in 1887 dit beletsel voor A. K. in De Grondwet mogelijk had gemaakt. De aardigheid zou er ook af zijn, als hij het publiek alles mededeelde. En de schoone Van Hamel, die zei zoo waar, dat hij het over het Vrouwenkiesrecht maar liever niet hebben zou. Wat 'n oolijkerd, nietwaar, wat 'n fijne, sinds iedereen weet dat de heeren van plan zijn te probeeren „het volk" met dames-kiesrecht in plaats van vrouwenkiesrecht te bedriegen. Daar sprak hij dus maar liever niet van. En daar had je Harm Smeenge, die vertelde dat hij al in 1893 precies hetzelfde voor Kiesrecht gevoelde als thans en ook toen niet geweten had, wat hij zeggen moest. Maar hij vergat het publiek mee te deelen, dat hij tegen de urgentie van Kiesrecht was geweest in 1901 en er toen tegen gestemd had. Maar dat was geen opzet van den braven Harm, want hij zal het niet meer weten. Wat weet zoo'n brave liberaal ook van politiek! Centen verdienen meneer! daar is hij van thuis. — En van Roodhuyzen vertel ik u niets, die moet gij zelf maar uitlachen als hij komt. Het belachelijke doodt; die man doodt zichzelf. *)

Dit alles heeft dus niets met den kiesrechtstrijd der arbeiders uit te staan, en toch moeten we met u erover praten. Want er is een blad *Het Volk*, zoogezegd Dagblad voor de Arbeiders-Partij, dat in een hoofdartikel deze „Burgerlijke Demokratie" viert. Het blad begint: „Zoo heeft dan nu ook de Liberale Unie haar aktie voor Alg. Kiesrecht ingezet" en het eindigt: „. . . wij zien, dat in de politieke partijen der bezittende klasse onze kiesrechtaktie een deining in demokratische richting veroorzaakt, sterker dan menig liberaal ooit had verwacht". Aktie! Deining! Mijn god, waar haalt het blad de woorden vandaan. Als men die zinnen alleen maar leest, en je hebt de vertooning bijgewoond, en je bent niet heelemaal onbekend in de politiek, dan denk je misschien, wie weet, houdt *Het Volk* de liberalen voor den gek? Maar neen, arbeiders, neen, als je de zinnen leest die tusschen het begin en het einde staan, de onzin, de politieke onzin van *Het Volk* bijna drie kolom lang, dan zie je, *Het Volk* houdt de liberalen niet voor den mal, *Het Volk* neemt de liberalen ernstig, maar de arbeiders die in dat blad als de anti-revolutionairen in hun *Standaard* gelooven, die arbeiders worden bedrogen.

Mr. Troelstra zei in de Watergraafsmeer dat hij zich niet gewetenloos genoeg achtte om het optreden van de liberalen en vrijzinnig-democraten in den kiesrechtstrijd een politiek bedrog te noemen, „hij kon ze niet achter hun vestje zien!" Wat 'n goedig man, die Troelstra, ... tegenover de liberalen! Maar de arbeiders die juist dat vrijzinnig politieke bedrog moeten leeren kennen, die mogen bedrogen worden door de woorden van Troelstra en de schrijvers van *Het Volk*. Hoe lang nog, arbeiders? En hoe noemt gij dan zoo'n te weinig gewetenloos man, als politicus?

II.

We zeiden dat er zich deze week twee voorvallen hadden voorgedaan, die in wezen met elkander overeen kwamen, al waren ze uiterlijk nogal verscheiden. Wat is het tweede?

Het tweede geval speelde in Maastricht, niet liberaal en karakterloos als Den Haag, maar vol katholiek karakter. De zaak is deze:

Onze afdeeling te Maastricht, afdeeling dus van de Soc. Dem. Partij, vroeg het Volkshuis om daar een vergadering te kunnen houden. Op hun aanvraag kregen onze Maastrichtsche partijgenooten het navolgende antwoord:

MAASTRICHT, 9/1-11 (poststempel 11/1-11).
Aan het Bestuur der S. D. P. te Maastricht.
W. M.

Naar aanleiding van de aanvrage om een openbare en cursus-vergadering in Het Volkshuis, heeft zij besloten u het volgende mede te deelen.

Het Volkshuis te Maastricht is een tiental jaren geleden gesticht ten einde een onderdak te bezorgen aan de Vereenigingen, welke ten doel hebben om de Arbeidersbeweging onverdeeld te bevorderen. Tevens zou onze Commissie volkomen vrijheid vinden om de zaal van Het Volkshuis beschikbaar te stellen voor vereenigingen welke de arbeidersbeweging bestrijden, ten einde dezen alsdan te kunnen bekritiseeren en te lijf gaan. Uwe Vereeniging echter beoogt niet anders, dan in de Arbeidersbeweging verdeeldheid te brengen en zij ontziet zich niet om hiertoe te geraken door de middelen van leugen en laster aan te wenden. (De leugen van Wijnkoop is genoegzaam besproken om algemeen bekend te zijn). Ook weigert uwe Vereeniging om mede te doen aan de werkzaamheden voor het Kiesrecht-petitionnement onder voorgeven dat zij verongelijkt is. Alsdan doet zij een gevoel van verongelijking gaan boven de bevordering van een der grootste belangen van de *Arbeiders-Klasse*. Zoolang uwe Vereeniging van dit slechte standpunt niet zal zijn teruggekomen, kunnen wij haar niet beschouwen als vertegenwoordigende een beginsel voor of tegen de arbeidersbeweging en kunnen wij voor haar dus niet de deuren van Het Volkshuis openen. Van het oogenblik echter dat gij verklaren zult aan het Kiesrechtpetionnement te goedertrouw te zullen medewerken en overigens een eerlijk standpunt ten opzichte der Arbeidersbeweging te zullen innemen, zullen de deuren van het Volkshuis voor u openstaan. Groetend namens de Locaal-Commissie *De Secretaris,*
(*w.g.*) A. RONDA.

Onze partijgenooten wendden zich daarop tot de principalen van de lokaalkommissie, tot de Maastrichtsche Bestuurdersbond, en ontvingen onderstaand schrijven:

MAASTRICHT, 16 Januari 1911.
Aan de afdeeling S. D. P. alhier
M. H.

In antwoord op Uw schrijven van 12 dezer is mij door de Maastrichtsche Bestuurderbond opgedragen U mede te deelen dat door de Maastr. Bestuurdersbond inzake het dagelijksch beheer van «Het Volkshuis» de te nemen beslissingen worden overgelaten aan de Locaal Commissie die is samengesteld uit gemachtigden der verschillende organisaties.

De Secretaris Maastrichtsche Bestuurdersbond,
W. KESLER.

Resultaat: **de Maastrichtsche S. D. A. Pers** (want de bestuursleden der lokaalkommissie zijn S.D.A.Pers) **weigeren aan de Sociaaldemokraten de zaal** evenalsof zij, achtbare leden van de Arbeiders-Partij, maar gewone leden van de Katholieke Staatspartij waren. De heeren vergaten een oogenblik hun rol, hun naam (er staat S. D. voor hun naam) en lieten zich zien als wat ze zijn: gewone dompers net als de andere Katholieken.

Zoomin als dergelijk dompers-optreden ooit de propaganda voor het Socialisme belet heeft, zoomin thans. Hoe moeilijk het zalenkrijgen te Maastricht ook is, onze Partij houdt er reeds dezen Zaterdag een vergadering om dit nieuwste staaltje na Deventer

*) Hij is weer hersteld, melden de bladen: Gelukkig!

*) Als ge lachen wilt, lees de *Nieuwe Courant* van Woensdagavond 18 Januari j.l., waar meneer Roodhuyzen in een Ingezonden stuk in het Bijblad, woedend om de armzalige afloop van zijn vergadering, uitvalt tegen „de bekende anarchist Wijnkoop" enz., terwijl hij rondüit verklaart „den man van links", „hij moge Troelstra *of Karnebeek* heeten" te „verkiezen boven den man van rechts". En met zulk soort „kiesrecht"-liberalen koketteert de Arbeiders Partij.

en na het Rotterdamsche verbod van kolportage met *De Tribune* aan de arbeiders in zijn behoorlijk verband te laten zien.

Maar het teekent de Arbeiders-Partij zooals het Haagsche geval de liberalen teekent. Want lezers we vergaten u nog te vertellen, dat er bij de Haagsche voorstelling een naspel was. Het heette in Den Haag een openbare vergadering. Onze partijgenooten en tamelijk wat arbeiders waren dan ook opgekomen. En op het eind vroeg Wijnkoop om debat, hetgeen hem wonderlijkerwijs in deze „liberale" omgeving, waar volgens clown Roodhuyzen alles vrij was, niet werd gegeven.

Op zichzelf schaadt dit het Socialisme op het oogenblik al evenmin als het heroïsche optreden der S.D.A.Pers te Maastricht. De Soc. Dem. Partij belegde nog denzelfden avond met een aantal medegegane arbeiders een vergadering over dit voorval, waardoor onze Partij in Den Haag opnieuw twee leden won.

Maar we zeiden: het teekent, en dat doet het. De liberalen werken — stijl *Het Volk* — heusch voor Kiesrecht. Maar zij beletten het Socialisme zich te doen hooren. De S. D. A. Pers, het is genoegzaam bekend, kunnen op het oogenblik maar niet genoeg werken voor Kiesrecht. Maar zij beletten het Socialisme zich te uiten. Wonderlijke overeenstemming! Als de S. D. A. P. de Haagsche Unieverg. geregeld had, en de liberalen Het Volkshuis te Maastricht beheerden, had er niet anders gehandeld behoeven te worden. Arbeiders-Partij en Liberale Unie willen tegenwoordig voor alles werken, wat je maar wilt, voor den verkorten arbeidsdag (zegge 10 uur!), voor de pensioenverzekering (ook voor die de arbeider zelf betaalt), voor mekaars Kiesrecht, enz., maar aan de propaganda voor het Socialisme hebben beiden een broertje dood. Dat mag in geen geval geduld worden.

En toch rust op de Arbeiders Partij hierin meer schuld en schande dan op de liberalen. De vrijzinnigen zijn op het stuk van Kiesrecht politieke bedriegers, het is waar. Maar dat is hun taak in de Nederlandsche politiek. Hun taak is het, gelijk de Heer Rink zich ongeveer uitdrukte, altijd het A. K. te blijven eischen. Zoo *is* het. Het Kiesrecht moet geeischt blijven tot in eeuwigheid, opdat de liberalen ervoor kunnen „strijden". Als zij een tooneelvoorstelling geven, fanfare maken, tienmaal en honderdmaal plechtig — en tegelijk onder elkaar gichelend als weleer de Romeinsche auguren — het woord Algemeen Kiesrecht uitspreken, en het Socialisme weren, dan hebben ze hun taak in de Hollandsche antithese glansrijk volbracht.

Maar wat te denken van de zgn. Sociaal-demokratische Arbeiders Partij in Nederland? Als een Arbeiders Partij voor A. K. strijdt, dan moet het haar te doen zijn om de macht der arbeiders te versterken. Hun macht versterken kunnen de arbeiders alleen door socialistisch inzicht. Socialistisch inzicht brengt men in Nederland niet, alleen door op Kuyper en de koalitie te schelden en wekelijks is *De Notekraker* den „grooten" Abram door een karikatuur nog een beetje grooter te maken, maar vooral door de liberalen en de vrijzinnig-demokraten te ontmaskeren in hun voor de arbeiders bedriegelijke politiek. Maar als de heeren van de L. U. deze politiek propageeren en deze propaganda niets beduidt, dan probeert een hoofdartikel van *Het Volk* uit te bazuinen wat roem dezen liberalen toekomt. **Het Volk brengt de valsche propaganda der liberalen onder de arbeiders,** zooals de liberalen zelven het nooit zouden doen. Edel blad toch, dat blad van de Arbeiders Partij, bijblad van de liberalen. En als een Socialist in de vergadering der liberalen door zijn kritiek het volle licht op de daden der liberalen wil doen vallen, dan zijn de Haagsche vertegenwoordigers der Arb. Partij de eersten, die de liberalen toelachen, als ze die kritiek beletten.

Arbeiders en partijgenooten! Wij gelooven niet te veel te hebben geschreven, toen we boven dit artikel schreven: Twee zielen, èèn gedachte!

Ter versterking van den socialistischen strijd moet de kiesrechtbeweging dienen. Liberalen en Arbeiderspartij gebruiken hem beiden tot smoring van het Socialisme.

Het is aan u, arbeiders, midden in dat gedoe u door voorbeelden als Den Haag en Maastricht u geven, meer en meer van die partijen af te wenden, en zòòdoende de kiesrechtstrijd door uw eigen optreden bewuster, machtiger, socialistischer te doen zijn. Dit is de eenige weg om door den kiesrechtstrijd te bereiken, wat gij bereiken wilt: Mèèr macht tegenover het kapitalisme, mèèr inzicht van het Socialisme, mèèr proletarische eenheid onder de arbeiders, in èèn woord: Meer revolutionaire macht.

WP.

Merkwaardig.

De 88 jaren oude medewerker van Darwin, de bekende Alfred Rassell Wallace, een liberaal van den ouden stempel, dat wil zeggen een demokraat, liet zich onlangs volgens de kranten over burgerlijke politiek en socialisme speciaal in Engeland aldus uit:

De verplichte verzekering tegen ziekte en werkeloosheid, die de regeering wil invoeren, vindt Wallace maar een halven maatregel; immers worden er alleen de werklieden door geholpen die het al vrij goed hebben. De armsten der armen daarentegen hebben er niets aan. **Het heil verwacht Wallace van het socialisme! Daarom is hij ontevreden over de socialisten in het Lagerhuis. Die nemen maar genoegen met de halve maatregelen, die de regeering voorstelt. Zij moesten vierkant toepassing van hun beginselen eischen.**

Maar, ongetwijfeld, wij gaan vooruit, zei Wallace. Dat wil niet zeggen, dat, naar zijn oordeel, de menschen het over het geheel nu beter hebben dan zeg een vijftig jaar geleden. Althans de zeer armen hebben 't nu niet beter. De belangstelling in wetenschap en kunst was wel veel grooter, maar waarop het aankomt, dat elke man, vrouw en kind in Engeland uitzicht heeft op een behoorlijk leven, dat is er nog niet.

Wallace zeide nog, dat het Socialisme groote vorderingen maakte, en dat **al het andere** zoo **hopeloos mislukt** is. Velen zullen zich nog een dergelijke uitspraak van den ouden Duitschen liberaal Mommsen herinneren. Maar het merkwaardige is, dat deze liberalen, nu hun bij ervaring de voosheid van het liberalisme is gebleken, terecht hun rustige zekerheid voor de toekomst van de mensch heid stellen: in het beginselvaste socialisme. Terwijl vele zoogenaamde socialisten, die sociaaldemokratie noch liberalisme eigenlijk kennen, de komst van het Socialisme tot de eeuwigheid uitstellen, en zelve hun heil zoeken: bij het afgetakelde liberalisme. De zoodanigen noemt men in den wandel: revisionisten.

WP.

Marx en de samenwerking met liberalen en demokraten.

Ook bij ons beroepen de revisionisten als zij samenwerking zoeken met meer of minder demokratische partijen zich dikwijls op Marx. Hij zelf schreef, zoo zeggen zij dan, in het Communistisch Manifest:

„In Duitschland strijdt de communistische partij, zoodra de bourgeoisie revolutionair optreedt, *gemeenschappelijk met de bourgeoisie* tegen het absolute koningschap, het feodale grondeigendom, en de kleine burgerij."

Nu beteekent deze plaats voor de bedoeling der revisionisten niets, om de eenvoudige reden dat er geen revolutionaire bourgeoisie meer is. Bij het verschijnen van het Communistische Manifest, was een zoodanige er nog wel, maar na dien tijd is het proletariaat zoo veel sterker geworden, dat de bourgeoisie van revolutie genoeg heeft. Zelfs in landen als Rusland, waar zij zelf nog voordeel zou hebben van revolutie, doet zij er niet aan mede, omdat zij bang is voor de arbeiders.

Intusschen heeft Marx op een andere plaats heel duidelijk gezegd, wat hij onder samenwerking met de liberalen en demokraten verstond, en wanneer en onder welke voorwaarden hij ze nuttig achtte voor de arbeidersklasse. Deze plaats vindt men in de aanspraak van het centraal bestuur van den Communistenbond van 1850. Zij is zeer toepasselijk op en bruikbaar in den strijd dien wij, de S. D. P., nu tegen de S. D. A. P. voeren. Marx zegt daar:

Op het tegenwoordig tijdstip, nu de demokratische kleine burgers overal in een toestand van onderdrukking zijn, preeken zij aan het proletariaat vereeniging (met hen) en verzoening; zij bieden het de hand en streven naar de oprichting van ééne groote oppositiepartij, die alle soorten van demokraten omvat, d. w. z. zij streven er naar *de arbeiders in eene* partijorganisatie te verstrikken, waarin de algemeen-demokratische frases overheerschen, waarachter hunne bijzondere belangen, d. w. z. die van de demokratische kleine burgers zich verschuilen, en waarin de bepaalde eischen van het proletariaat niet naar voren mogen gebracht worden.

Zulk eene verbinding zou alleen tot hun voordeel en geheel en al tot nadeel van het proletariaat uitvallen. Het proletariaat zou zijn geheele zelfstandige, met zoo veel moeite gekochte stelling verliezen en weer tot een aanhangsel van de officieele burgerlijke demokratie dalen. Deze vereeniging moet dus zoo beslist mogelijk afgewezen worden..... Voor het gevaar van een strijd tegen een gemeenschappelijke tegenstander is er geen bijzondere vereeniging noodig. Zoodra zulk een tegenstander direkt te bestrijden is, vallen de belangen van beide partijen voor het oogenblik samen, en evenals tot nu toe ziet zich ook in de toekomst deze slechts voor het oogenblik bedoelde verbinding van zelf vormen. Het spreekt van zelf dat bij den komenden strijd, evenals vroeger, de arbeiders door hun moed, hun beslistheid, en hun zelfopoffering de overwinning zullen hebben te bevechten.... Tijdens den strijd en na den strijd moeten de arbeiders naast de eischen der burgerlijke demokraten bij elke gelegenheid hunne eigen eischen stellen. Zij moeten waarborgen voor de arbeiders verlangen, zoodra de demokratische burgers zich gereedmaken de regeering te aanvaarden. Zij moeten zoo noodig deze waarborgen afdwingen en in het algemeen er voor zorgen, dat de nieuwe regeering zich tot alle maar mogelijke concessies en beloften verplicht — het zekerste middel haar te compromitteeren.

Zij moeten in het algemeen de overwinningsroes en de begeestering voor den nieuwen toestand... op elke manier door rustige en koelbloedige opvatting en door onverholen mistrouwen tegen de nieuwe regeering zoo veel mogelijk inperken.... Met één woord: van het eerste oogenblik van de overwinning af moet zich het wantrouwen niet meer tegen de overwonnen reaktie, maar tegen de bondgenooten richten, tegen de partij die alléén de vruchten van de gemeenschappelijke overwinning plukken wil.

Dat was de vorm waarin Marx zich de «samenwerking» tusschen proletariaat en demokraten dacht. Ze zich dacht in revolutionairen tijd, toen er nog revolutionaire demokraten waren, toen er dus nog kans was dat zij de arbeiders helpen en niet geheel en al bedriegen zouden. Hoeveel te meer zou hij deze taktiek noodzakelijk hebben geacht nu de burgerlijke demokratie zooveel conservatiever geworden is!

Met die woorden van Marx vergelijke men nu de taktiek der S. D A. P. en der revisionisten in het algemeen.

Marx zegt: na den strijd terughouding en wantrouwen. Maar Millerand, Anseele etc. gaan na den strijd met de «demokraten» in één ministerie.

Marx zegt: tijdens den strijd het grootste wantrouwen en het eischen van waarborgen. De S. D. A. P. vraagt niet alleen geen waarborgen en vaste beloften van de liberalen voor het Algemeen Kiesrecht, maar vindt het zelfs «gewetenloos» aan hun goede bedoeling te twijfelen.

Waarlijk de liberalen hadden in den Haag gelijk, toen zij Wijnkoop beletten te spreken, die wilde gaan spreken, zooals Marx er over dacht.

H. G.

Kapitalistische Moraal.

Nu de heer Regout, Minister van Justitie, in het Nederlandsch Parlement, notabene zonder tegenspraak der arbeidersafgevaardigden, heeft kunnen mededeelen, dat voor het konstateeren van „overlast" aan onderkruipers te gemoet is te komen „door het hebben van politiebeambten in burgerkleeding, die zich tusschen de menigte bevinden op een oogenblik, dat de stakers ze daar niet verwachten, en bij dergelijke gelegenheden.... dan ook processen-verbaal (kunnen) worden opgemaakt, feiten gekonstateerd," nu is het goed niet alleen aan de Berlijnsche Moabit-zaak maar ook aan de affaire der Engelsche spionnen in Duitschland met een enkel woord te herinneren. De Moabit-zaak heeft voor de zooveelste maal aangetoond wat die heeren politiebeambten in burgerkleeding in zulke gevallen kunnen doen. Het zijn de lock-spitzel, de agents provocateurs, de spionnen der kapitalistische samenleving, die midden tusschen de arbeiders hen aansporen en aanbrengen tegelijk. Menschen die zich zoo gedragen, behooren natuurlijk in elk opzicht tot het uitschot der samenleving.

Maar in de zaak der Engelsche spionnen in Duitschland heeft men kunnen leeren hoe spionnen en spitzel, vroeger het meest verachte deel van elken groep menschen, thans door de kapitalisten worden gewaardeerd. Het is de oude liberale tante Voss — de *Vossische Zeitung* — die ons zegt hoe het vrijzinnige, wil zeggen het kapitalistische deel der menschheid tegenwoordig over spionnen denkt. De *Engelsche* spionnen worden *in Duitschland* als „trouwe zonen van hun vaderland" geprezen. Het zijn „mannen van eer," van wie men „groote moed, vindingrijkheid, takt, tegenwoordigheid van geest", altemaal voor de spionnage, verwacht. Buitendien wordt meegedeeld, dat de Regeeringen een soort stilzwijgende overeenkomst hebben gesloten, om met spionnen niet te hard om te springen!

Evenals voor het kanaile, dat in pure vrede zich voor de spionnen-dienst leent, zoo heeft de klassenstaat ook voor dat andere kanaille dat als onderkruipers en stille verklikkers dienst doet, in den tegenwoordigen tijd niets dan „eer" over. En terwijl elke eerlijke vijand, elke staker, barbaarsch hard wordt gestraft, wordt er met spitzel, onderkruipers en dergelijk edel soort zachter dan ooit omgesprongen. Het is een schoone moraal, die kapitalistische. Intusschen wil onze roemrijke Regout het stel stille verklikkers tegen de strijdende arbeiders vermeerderen. Arbeiders, weest op uw hoede!

WP.

Politieke revolutie en arbeidersbeweging.

Van den onzin, dien de arnachistisch gezinde arbeiders-degenen, die meer of minder naar de anti-parlementaire leiders in ons land luisteren, telkens en telkens weer te slikken krijgen, is b.v. deze bewering een van de gewoonste, dat politieke revoluties van geen beteekenis zouden zijn voor de arbeiders.

Ieder, die wel eens een der anarchistische, syndicalistische of half-anarchistisch, half-syndicalistische woordvoerders heeft gehoord, kent zeker de frases hieromtrent.

Zoo hoorden wij dezer dagen een dezer sprekers zelfs Portugal als een voorbeeld noemen, van hoe weinig beteekenis een verandering van regeering voor de arbeiders was.

Gelijk in zoovele gevallen, was het hier ook alweer slechts een gebrek aan kennis van de feiten en een verkeerde theorie, die dezen man tot het uitspreken van deze dwaasheid bracht.

Kennis van de feiten, in zoover hem omtrent Portugal natuurlijk niets bekend is, dan wat hij daarover in een paar Hollandsche kranten leest en een verkeerde theorie, die nu eenmaal dogmatisch voorschrijft, dat al die politiek allemaal onzin is en toch niets geeft.

Portugal en de Portugeesche gebeurtenissen uit de

jongsten tijd leveren daarentegen juist een bizonder duidelijk voorbeeld, van hoe groote beteekenis een revolutie, elke revolutionaire beweging voor de arbeiders is, zelfs wanneer die revolutie, zooals in Portugal het geval was, een volkomen burgerlijk, ja zelfs een grootendeels militair karakter draagt.

Evenals in Turkije door de militaire revolutie de baan eerst vrij is geworden voor de arbeidersbeweging, zoo is 't ook gegaan in Portugal.

Vóór de omverwerping van 't koninkschap was er in Portugal zoo weinig sprake van een arbeidersbeweging als in Marocco of Abyssinie, in de eerste plaats omdat er weinig arbeiders waren door de geheele achterlijke economische en politieke ontwikkeling maar vooral omdat de arbeiders voor zoover ze er reeds waren — niet in de nog bijna niet bestaande industrie maar in transportbedrijven, verlichtings-bedrijven enz. — nog geheel in den ban stonden van de republikeinsche oppositie tegen het bestaande regime van koning, geestelijkheid en adel.

In vele opzichten had men vóór de revolutie in Portugal toestanden op politiek gebied gelijkend op die in Frankrijk voor de groote Fransche Revolutie van 1789. De arbeiders, zoover reeds aanwezig maakten slechts deel uit van, vormden slechts den staart van de burgelijk-intellectueele-militaire oppositie tegen de machten, die Portugal reeds bijna geheel naar den afgrond hadden gevoerd.

En nu, na de Revolutie, waardoor de burgerlijk-republikeinsche ideologen aan 't bewind zijn gekomen?

Nu beleeft Portugal een plotselingen opbloei van de arbeidersbeweging, zooals voor dien tijd er onmogelijk ja ondenkbaar was.

Nu wordt het land reeds maanden lang overstroomd door een stakingsgolf, culmineerend in de staking van het spoorwegpersoneel, dat der gasfabrieken enz., welke allen resultaat hebben gehad, en de arbeiders eensklaps door een tooverslag een gevoel van hun klassepositie hebben gegeven, dat zij voor dien tijd absoluut niet bezaten.

Eensklaps is, doordat het politieke beletsel uit den weg is geruimd, de baan vrij geworden voor de volledige ontwikkeling van het klassebewustzijn en den klassenstrijd tusschen bourgeoisie en proletariaat, waarvan enkele maanden geleden nog zelfs geen spoor aanwezig was. Natuurlijk bepaalt zich dit voorhands in de weinige steden en bedrijfstakken, waar het kapitalisme zelfs in Portugal al zijn intree reeds had gedaan. De groote massa der arbeidersbevolking van 't land, de eeuwenlang aan den adel onderworpen hoorige kleine boeren, zijn door de politieke revolutie in de hoofdstad zoomin in beweging gebracht als door de vele paleisrevoluties, die zich in de 19e eeuw in het land afspeelden tusschen groepen van de parasitaire klassen (adel en geestelijkheid).

Maar dit neemt niet weg, dat Portugal door de politieke revolutie, die het koninkschap heeft omgeworpen nu een moderne staat is geworden, d. w. z. een staat, waarin de klassestrijd tusschen bezitters en niet-bezitters, tusschen kapitaal en arbeid zich kan ontwikkelen. En ook, dat door de politieke revolutie de economische ontwikkeling nu ten sterkste wordt beïnvloed. De wisselwerking der maatschappelijke krachten blijkt hier weer eens uit een bizonder helder voorbeeld. En die wisselwerking is 't juist, welke èn door de dogmatische arnarchisten èn door hun tegenvoeters, de even dogmatische reformisten, steeds wordt veronachtzaamd.

v. R.

Colportage-Indrukken.

Vorige week had ik een buitenkansje. Namelijk een zakelijke discussie met een S. D. A. P.er. Dat gebeurt niet alle dagen. Want een goed S. D. A. P. er weet van de S. D. P. gewoonlijk niet anders als: boot van Copenhagen, Wijnkoop leugenaar, Ceton door Wijnkoop bedorven, Mevrouw Mensing d'r uitgejaagd (ja, ja!), Wijnkoop geen baantje in de S. D. A. P. kunnen krijgen, daarom een eigen partij opgericht, waarvan hij de Directeur is, d'r uit gooit wie 't niet met hem eens is, Wijnkoop dit, Wijnkoop dat.

Oòk een manier van bestrijding, en wanneer je dat alles te pakken hebt, heb je genoeg dat verzeker ik je. Maar de persoon waarmede ik sprak is een arbeider, en hoewel hij zich zelf noemde volslagen revisionist, blijft hij arbeider en als zoodanig volgens zijn meening strijdende voor het socialisme. Zijn bedoeling is goed en daarom stelde die zich niet tevreden met Wp. dit en dat, doch wilde wel eens een debat over de zaak zelve.

„Welnu", zei deze S. D. A. P.er „jelui S. D. P.ers verwijten ons samen te gaan met de liberalen en Vrijz. „Dem. in den strijd voor A. K. Wanneer wij echter „een kar tegen den berg op moeten duwen, en daar „wordt ons gezegd, we zullen een handje mee helpen, „dan weigeren we toch niet. Zonder hulp der liberalen „en Vrijz. Dem. krijgen we nooit het A. K."

De S. D. A. P. wil dus de kar den berg opduwen, voelt reeds het alleen niet te kunnen doen, maar hiervoor noodig te hebben de hulp der liberalen en Vrijz. Dem. en waar deze aanbieden een handje te helpen, neemt ze de hulp bereidwillig aan. Bekijken wij echter de werkelijkheid, dan zien wij dat in alle opzichten de belangen der arbeidersklasse staan regelrecht tegenover de belangen van *alle* burgerlijke partijen, van Vrijz. Dem. evengoed als van klerikaal. De arbeidersklasse heeft slechts belang bij A. K., wanneer het gesteld wordt als klasseeisch, als eisch om de macht harer klasse te vergrooten, waardoor ze de andere, de kapitalistische klasse beter kan bestrijden. Maar iedere vergrooting van de macht der arbeidersklasse gaat ten koste der macht van de kapitalistische klasse. Of zijn er misschien arbeiders van liberale of Vrijz. Dem. beginselen, waarmede de liberalen en Vrijz. Dem. als partij rekening hebben te houden?

Neen arbeiders, er mogen onbewuste, onverschillige arbeiders zijn, die op liberalen of Vrijz. Dem. stemmen, maar arbeiders met liberale beginselen, die dus bij de liberale partij belang hebben, bestaan er niet. De liberalen en Vrijz. Dem. als partij zijn de vertegenwoordigers van deelen der bourgeoisie, en als zoodanig hebben ze de belangen der bourgeoisie te verdedigen, anders niets. Zijn de S. D. A. Pers nu werkelijk zoo naief te gelooven dat de liberalen en Vrijz. Dem. zòò weinig hun klassebelang begrijpen, dat zij den arbeiders het werkelijk onverzwakt A. K. zouden willen geven, — dat ze de kar mèè helpen duwen?

Och kom, men moet al wel geheel door het revisionisme bedorven zijn, om zoo de belangen der Arbeidersklasse met die der bourgeoisie te vereenzelvigen.

Arbeiders ziet ge dan niet, dat liberalen en Vrijz. Dem. het A. K. niet noodig hebben? Of zijn de industrie-baronnen of professoren, of ook de middenstanders, misschien van het kiesrecht uitgesloten, evenals de arbeiders?

Uitbreiding van kiesrecht zouden ze wel willen, doch in dien geest dat er «dames»-kiesrecht werd gegeven, zoodat *hun* vrouwen het kiesrecht zouden verkrijgen, *zij* dus hun macht zouden vergrooten.

De *eenige* klasse die belang heeft bij werkelijk Algemeen Kiesrecht voor mannen en vrouwen is de arbeidersklasse, en als zoodanig heeft de schijnheilige houding der liberalen en Vrijz. Dem. niets anders ten doel dan de kar tegen te houden.

Arbeiders strijdt voor A. K. maar op socialistischen grondslag, dan bereikt ge daardoor een vergrooting uwer macht, versterkt ge Uwe posities tegenover de bourgeoisie, komt ge dichter bij het Socialisme. Maar dan zult ge ook tegenover U vinden **alle** burgerlijke partijen. Ge zult dan alleèn *moeten* strijden. Alleen dan, indien ge de georganiseerde, klassebewuste arbeidersmassa tegenover de bourgeoisie stelt, zal deze *gedwongen* worden het A. K. af te staan, zij liberaal of klerikaal aan de regeering.

Maar *veroveren* moet ge het, en alléén dan zult ge sterk genoeg hiervoor zijn, indien ge zorgt voor de vorming van de noodige macht, voor het bewust maken en organiseeren van het proletariaat. Dit echter kan de S. D. A. P. niet meer, omdat ze *niet meer* is een *socialistische* beweging.

Dit kan alleen de Soc. Dem. Partij (S. D. P.). Daar is de plaats voor alle arbeiders.

ROSSEL.

Uit het Buitenland.

Duitschland. Zoo is dan het vonnis in het eerste proces naar aanleiding van de gebeurtenissen in Moabit, het eerste proces, waarbij de politie der hoofdstad weken lang aan den schandpaal heeft gestaan, geveld. Het tweede, voor het gezworenen-gerecht, waarbij het gaat om zwaardere «misdrijven» der aangeklaagden, die met tuchthuis gestraft kunnen worden, is nog aan den gang. Het resultaat is, dat een aantal aangeklaagden, wien inderdaad weinig of niets ten laste gelegd kon worden, veroordeeld zijn tot gevangenisstraffen, waarvan de zwaarste $3^1/_2$ jaar bedraagt, in het geheel tot een aantal van meer dan 36 jaar!

En de beesten van politierakkers, de gewezen onderofficieren van het Pruissische leger, die eerst jarenlang in het leger ongelukkige slachtoffers van het militarisme hebben kunnen uitschelden, beleedigen, stompen, ranselen en mishandelen, en die nu weken lang als bloedhonden gewoed hebben in de straten van de Berlijnsche voorstad?

Niettegenstaande nu juridisch onwrikbaar bewezen is, dat zij weerloozen hebben mishandeld, als kozakken en Turksche stokdragers op vrouwen en kinderen hebben ingeranseld, gaan zij vrij uit, bedekt met de ridderorden, hun door de regeering der jonkers geschonken, en in den zak de rammelende daalders, hun voor hun plichtsbetrachting geschonken.

De burgerlijke pers van de linkerzijde, die in den beginne, toen de beestachtigheden der politie plaats grepen, haar de hand boven 't hoofd hield, heeft nu, gelijk wij van deze laffe reptielen gewoon zijn, haar draai genomen. Te duidelijk is gebleken, dat de politie door haar optreden, vreedzame burgers den weg der revolutionaire gedachte heeft opgestuurd, dat zij dus aan de burgerlijke maatschappij geen dienst heeft bewezen. En dan draait het pers-ongedierte. dat zich «liberaal» noemt, precies op de zelfde wijze als wij hier indertijd de liberale pers zagen draaien na Ferrer's dood, nadat de protestbeweging begonnen was, terwijl zij geen vin verroerde om den man, die een geestverwant van haar was, te redden, toen het nog tijd was. De liberale, vooral de zoogenaamde links-liberale pers heeft inderdaad de eigenschappen van den hond en van de hyena in zich vereenigd.

Maar al spreekt die liberale pers nu van een nederlaag door de regeering geleden, al veroordeelt zij nu, achteraf, de wandaden der politie, aan den anderen kant maakt zij van de gelegenheid gebruik om de onbevangenheid en de rechtvaardigheid der Pruisische justitie in de hoogte te steken. Er zijn nog rechters in Berlijn. zoo heet het nu in haar gelederen. Inderdaad: rechters, die onschuldigen veroordeelen tot 36 jaar gevangenisstraf, en bloedige politiebeesten vrijuit laten gaan!

Het is natuurlijk juist, dat de opzet der regeering, aan de spits de filosoof Bethmann-Holweg, en van den openbaren aanklager in haar dienst, om van het proces een politiek geding tegen de sociaaldemocratie en de arbeidersbeweging te maken, mislukt is en mislukken moest, juist door de onhandige wijze, waarop dit geding van de zijde der justitie op touw is gezet. Door zooveel beklaagden tegelijk bij de kladden te pakken, in de hoop hen van samenspanning te kunnen overtuigen, kreeg de verdediging juist gelegenheid om een zoo indrukwekkende rij getuigen van de beestachtigheden der politie te laten opmarcheeren, dat het proces zich tegen de regeering en de politie keerde.

Maar wat schaadt dit de regeering en de jonkers? Hun taktiek op elk gebied, op politiek, economisch en juridisch terrein, is steeds te *overvragen*, omdat zij heel goed weten, dat zij zoo 't meest krijgen van wat zij wenschen: namelijk reactie en schrik onder de massa der philisters, tot behoud van hun bevoorrechte positie in den Pruisischen en Duitschen staat.

En al hebben zij door dit overvragen ook vaak kans een kleine nederlaag te lijden, het groote doel wordt steeds bereikt: handhaving van het bestaande stelsel.

Of is, afgezien van het overvragen, het geen triomf voor dit stelsel, dat daar weer voor de zooveelste maal onschuldigen tot ontzettende straffen zijn veroordeeld wegens «verzet» tegen de politie, terwijl deze laatste vrij uit gaat, ja beloond wordt door het hoogste gezag? Zoo is dan ook het Moabitische proces en vonnis op nieuw een bewijs, dat de machthebbers in het Duitsche en Pruisische rijk geen handbreed van hun voorrechten en van het stelsel, waardoor zij de massa's overheerschen, willen opgeven en zullen loslaten, voor hun de geheele macht met geweld uit de handen wordt gerukt. En het is een aanmaning te meer voor de arbeidersklasse om zich toe te rusten tot dien geweldigen strijd om de macht en niet te vertrouwen op parlementaire overwinningen, hoe nuttig ook op zichzelf, in hoofdzaak of alleen.

* * *

Hongarije. Eindelijk schijnen de dingen in de Hongaarsche arbeidersbeweging tot een punt te zijn gekomen, waarop een verandering noodzakelijk wordt.

Onze lezers kennen de ontzettende corruptie der Hongaarsche partijleiding, die in werkelijkheid geen „partij" achter zich heeft, doch uit onverantwoordelijke vertegenwoordigers der groote vakvereenigingen bestaat.

Nadat in 't vorige jaar reeds een aantal personen uit de partij waren gesloten — onder wie Alpari, die tevergeefs om erkenning van zijn volkomen geldig mandaat door 't Bureau van 't Kopenhaagsche congres verzocht, de bekendste — zijn de heeren partijleiders er nu toe overgegaan geheele vakvereenigingen buiten de gelederen te sluiten.

Dit is het geval geweest met de stratenmakers, de glasarbeiders en de cementbewerkers, die in hun bladen niet schroomden kritiek te oefenen op de partijleiding.

Hiermee hebben de leiders der Hongaarsche sociaaldemocratie naar wij nu misschien mogen hopen, den stoot gegeven tot het stichten eener werkelijke d. w. z. op democratische grondslag georganiseerde nieuwe sociaaldemocratische partij. Hoewel de moeielijkheden, vooral van financieelen aard, die aan de stichting eener dergelijke partij in den weg staan — de arbeidersorganisaties moeten b. v. voor het stichten van een blad een zware borgstelling storten — zeer groot zijn, zal toch ongetwijfeld, zooals ook blijkt uit een oproeping van de redactie van het orgaan der Stratenmakers (Strassenbauarbeiter), nu een poging in die richting worden gedaan.

Hoe ver het met de corruptie der Hongaarsche partijleiding al gekomen is bleek nog dezer dagen zonneklaar uit een bericht, volgens hetwelk een der partijbestuurders zijn opwachting was gaan maken bij een minister, zoogenaamd als bestuurder eener ziekenkas, en van de gelegenheid gebruik maakte om dezen chef der Hongaarsche jonkers, die de arbeiders als honden vertrappen, geluk te wenschen. Een officieele mededeeling van het partijbestuur bevestigde volkomen dit bericht... doch trachtte het alleen zoo voor te stellen, alsof deze partijbestuurder dit niet in zijn kwaliteit van partijbestuurder had gedaan, terwijl de verantwoordelijkheid voor dien gelukwensch niet werd aanvaard. Ellendige uitvluchten natuurlijk, die des te duidelijker laten zien, dat de zaak in hoofdzaak zich toegedragen had, zooals gemeld werd.

Voor het Hongaarsche proletariaat kunnen geen betere tijden, tijden van krachtiger strijd en grooter machtsontwikkeling aanbreken, vóór aan de „leiding" van die lieden een einde is gemaakt.

v. R.

Brieven uit Parijs.

IV.

Over de Sabotage.

Op het oogenblik trekt de heele fransche burgerpers onder aanvoering van Briand te velde tegen de sabotage. En in zijn wetsontwerp tegen de spoorslaven stelt onze ex-kameraad zware straffen en boeten voor, voor de arbeiders die saboteeren en hen die daartoe aansporen.

Wat is sabotage? Eene oneerlijke slechte daad van een arbeider, die b.v. vrijwillig zijn werk of de hem toevertrouwde gereedschappen bederft, zeggen onze moderne burgerlijke encyclopedisten.

Volgens deze heeren wordt er dus alleen gesaboteerd door de arbeiders; het betere deel der menschen, de „eerlijke" kapitaal-bezitters, schijnen daaraan niet te doen.

Zeker, de arbeiders hebben geen machines, daaraan is bij hen dus niets te saboteeren; toch zijn ze ook „bezitters" en wel van „arbeidskracht" en die saboteeren de ondernemers dag in dag uit naar hartelust! Of is het

afbeulen van vrouwen, mannen en kinderen, in dompige fabrieken gedurende 10, 11 en meer uren per dag, onder bedreiging der hongerzweep, geen sabotage van het leven der voortbrengers? En de vervalschers van het volksvoedsel zijn dat ook geen saboteurs?

De groot-saboteurs van arbeidskracht en arbeidersleven, van voedsel en onderwijs, van geschiedenis en wetenschap: de kapitalisten en hun apologeten (verdedigers), weenen op het oogenblik hier in Frankrijk tranen met tuiten over de oneerlijkheid der arbeiders die saboteeren.

Verbeel je: hun heele goederenvervoer is in wanorde. De stapelplaatsen zitten vol balen en kisten. De kolenbaronnen vooral klagen steen en been. Door gebrek aan ledige wagons kunnen ze hun kolen niet verzenden, terwijl de fabrikanten er op wachten.

De kolenmijnen schrijft *l'Usine*, waren verplicht een groot deel van hun producten op stock te zetten. Er is reeds ongeveer een millioen ton kolen en 50,000 ton cokes opgestapeld.

En het schijnt niet beter te worden! Wagons voor de eene plaats bestemd, gaan, doordat ze van verkeerde bestemmingsbiljetten voorzien zijn, naar een andere. Een schilder die verfstoffen moest ontvangen, ontving aardappelen. Uit een wagon met het etiquette „leeg", haalde men een dood paard. In een wagon waar men koffie dacht te vinden, vond men katoen, enz.

Eensdeels is die toestand te danken aan het feit dat de Compagnie's in de plaatsen der meer dan drieduizend slachtoffers van de spoorwegstaking, mannen hebben gezet die niet met het werk op de hoogte zijn; anderdeels aan de sabotage of «la grève perlée» (volmaakte staking) zooals dat soort sabotage in de nieuwste benaming heet.

Daar moet een einde aan komen, schreeuwen de burgerbladen in koor. De arbeiders vragen niet beter; 't is niet voor hun plezier dat ze de boel in 't honderd sturen, maar om de weer in dienstneming van hun drieduizend kameraden te bevorderen, die, daar ze tot de strijdbaarsten behooren, in 't belang van het geheele proletariaat weêr op hun oude, voor den proletarischen klassestrijd gewichtige posten terug moeten.

Dit zal echter niet gemakkelijk gaan, want ook de heerschers weten dat de spoorwegmannen voor den klassenstrijd zeer gewichtige posten bezitten en ze houden de beste strijders daar liefst af.

In elk geval met smeeken wordt dat zeker niet verkregen en daar een nieuwe staking op het oogenblik haast tot de onmogelijkheden behoort, kunnen wij de spoorwegarbeiders geen ongelijk geven, dat ze het met de obstructie probeeren. In buitengewone omstandigheden moet men dikwijls buitengewone middelen gebruiken.

In bedrijven als dat der spoorwegen, waar men niet tot uitsluiting kan overgaan en waar alles goed en regelmatig moet marcheeren, kan de zoogenaamde «grève perlée» groote moeilijkheden aan de heerschers geven.

Wij beschouwen de obstructie of «la grève perlée» (natuurlijk niet het doen vernielen van machines) als een middel waartoe we in buitengewone omstandigheden gedwongen kunnen worden onze toevlucht te nemen.

De fransche syndikalisten echter, beschouwen de sabotage in 't algemeen als *het* middel bij uitnemendheid, dat ze tegenover de politieke en parlementaire actie stellen.

Daarin hebben ze ongelijk want in wezen is elk soort sabotage een burgerlijk strijdmiddel, waarmee het individu werkt in 't geheim buiten de massa om; waardoor de massa dus zelve niet leert strijden en alleen door massastrijd krijgt de proletariërs-massa de noodige solidariteit, organisatie en discipline om ten laatste de kapitalistische klasse te overwinnen.

F. v. D. D.

Werkt thans vooral met onze Kiesrechtbrochure: „Kiesrechtstrijd en Klassenstrijd".

Een verhaaltje.

Troelstra schijnt het nog altijd niet te weten, en zijn lijfblad *Het Volk* heeft nog immer niet de door ons vastgestelde werkelijkheid omtrent de Duitsche herstemmingen aan zijn lezers medegedeeld. Ten minste in de Watergraafsmeer dischte hij voor de daar verzamelde boeren en buitenlui weer hetzelfde verhaaltje op van den steun der Duitsche Sociaaldemokraten aan de Duitsche liberalen. Natuurlijk werd het hem nu reeds uit de vergadering weerlegd, maar ongestoord ging deze politicus met zijn verhaal voort.

Toch willen wij, overigens verwijzende naar onze vroegere artikelen hieromtrent, nog vaststellen dat in Duitschland door de Sociaaldemokratie geen burgerlijke bij herstemmingen gesteund wordt, tenzij hij minstens vol doet aan de 3 volgende voorwaarden, dat hij zich nl. verklaart:

1) tegen *elken* aanslag op het Rijksdagskiesrecht,
2) tegen *elke* beperking van het Vereenigingsrecht, en
3) tegen *elke* hoe ook geformuleerde Uitzonderingswet.

Wij herinneren daarbij eraan, dat men in Duitschland *niet* kan eischen, dat de kandidaten zijn vóór *invoering* van het Algemeen Kiesrecht, omdat voor den Rijksdag het A. K. bestaat.

Wp.

Kleine berichten.

Het **Duitsche Koloniaal bestuur** beval een gerechtelijk onderzoek naar een aantal mijnwerkers, die wegens zware loodvergiftiging uit Zuid-Afrika waren teruggekeerd, zonder de termijn af te wachten. Ziehier de moderne slavernij van het imperialisme!

*

Door de **overeenkomst met Rusland** heeft Duitschland niet alleen Perzië maar ook de belangen van Turkije aan Rusland verraden. En dat alles zoowel om door rust naar buiten naar binnen sterker te staan tegen de arbeiders, als om de financiers tegenover den handel te bevoordeelen. Ergste reaktie dus.

*

De hoogste straf bij beleediging door de pers is in Duitschland verhoogd van 1500 op 10000 Mark, zegge tienduizend. En *daarnaast* kan nog gevangenisstraf worden opgelegd. Een schoon vooruitzicht voor de komende verkiezingen.

*

De Portugeesche spoorwegstaking is geëindigd met de gedeeltelijke overwinning. Ze verkregen een loonsverhooging en een betaalde vakantie van 20 dagen; de stakingsdagen zullen als verlofdagen worden betaald. De arbeidsdag bleef 9 uur. Thans staken de gas- en elektriciteits-arbeiders.

*

Ook **de Belgische mijnwerkers** behaalden een gedeeltelijke overwinning nl. een loonsverhooging. Hadden de patroons niet toegegeven, dan ware de alg. staking der Belgische mijnwerkers uitgebroken. De staking der papierbewerkers te Turnhout werd evenwel verloren.

*

In Bombay (Britsch-Indië) schoten de Engelsche troepen weer eens op Indiërs, waardoor 18 Mohammedanen gedood werden en 24 gewond.

*

In Japan zijn 21 revolutionairen onder wie de bekende Dr. Kotokoe en zijn vrouw na een geheim proces ter dood veroordeeld, wegens een zgn. samenzwering tegen de Keizer. Japan wenscht blijkbaar bij de moordenaars der Communards en bij de moordenaars van Chicago niet achter te staan.... in beschaving.

Uit de Vakbeweging.

Twee belangrijke gebeurtenissen.

In September van 't vorig jaar sloten de scheepsbouwpatroons 40.000 arbeiders in Engeland uit, onder voorwendsel dat 400 van hen geen acht hadden geslagen op eenige artikelen van een contract, kort geleden afgesloten tusschen de vakvereeniging en den patroonsbond. Van den beginne, geleid door bladen van allerlei kleur, stelde de publieke opinie de arbeiders in 't ongelijk. Het bestuur van de vakvereeniging der scheepsbouwers trok dezelfde conclusie en vroeg aan de patroons hun voorwaarden, belovende zich te onderwerpen.

De arbeiders evenwel, bij referendum uitspraak doende, besloten aan hun vertegenwoordigers het mandaat tot onderhandelen te weigeren.

Een tweede conferentie volgde in October. De vertegenwoordigers der vakvereenigingen raadden nogmaals de arbeiders aan de voorwaarden der patroons te aanvaarden. Een van die voorwaarden was, nota bene, dat een arbeider, die zou weigeren te gehoorzamen aan zijn bestuur, door contract met den patroon verbonden, voor zes of twaalf maanden zou worden uitgesloten.

De algemeene secretaris vroeg nogmaals, den 12den October, aan de arbeiders, toe te geven. Deze weigerden, tot twee maal toe, den gedelegeerden opdracht tot onderhandelen te geven.

Toen, na dezen weerstand, boden de minister van arbeid en Lord Furners hun bemiddeling aan. En de arbeiders hebben verkregen herziening van 't contract, de weder aanneming der uitgeslotenen en betere arbeidsvoorwaarden. Ze triomfeerden alzoo niet alleen op hun patroons, maar ook op hun gedelegeerden. Hun steil verzet en ook de economische omstandigheden bezorgden hun de overwinning.

Zelfs de burgelijke pers is genoodzaakt, deze patroonsnederlaag te erkennen. De *Times* schreef: de weerstand der arbeiders is gerechtvaardigd door het succes van hun eischen.

Zoo ontwikkelt zich in Engeland het verzet, zij het langzamerhand, tegen de burgerlijke opvatting van het contract. En zoo zal in het land der collectieve contracten bij uitstek, de meening moeten overwinnen, dat deze niet gesloten worden voor den vrede, maar voor den strijd — althans door de arbeiders.

* * *

Het andere belangrijke feit, dat we thans willen constateeren, is de houding van de Arbeidersconfederatie bij de Fransche spoorwegstaking. Was 't voorgaande een heilzame les voor onze revisionistische bestrijders die in de collectieve contracten zoo gaarne een langzame opheffing der klassetegenstellingen zien, het besluit der confederatie is een geduchte les voor onze anarchistische bestrijders. Deze confederatie verzocht namelijk, toen de spoorwegarbeiders in staking waren, de andere Fransche arbeiders niet over te gaan tot sympathiestakingen, omdat die slechts den strijd zouden verzwakken.

Gezien de zwakte van de Fransche vakvereenigingen een volkomen te billijken standpunt. Als er echter ooit een reden was voor de syndicalisten, om hun leuze van de algemeene werkstaking nu eens werkelijk in practijk te brengen, dan was het toch zeker bij den aanval der Fransche «socialistische» renegaten, die thans het ministerie leiden, op de vakbeweging.

De ijzeren praktijk van den strijd tegen het kapitalisme zal echter ook hen langzamerhand dwingen tot 't inzicht, dat onze taktiek de juiste is. Weg waren de leuzen: Voor de algemeene werkstaking. Weg het standpunt, dat men staken moet, om staken te leeren. Weg de meening, dat een uitbreiding van een staking, al meer sympathiestakingen, den beteren uitslag zou kunnen verzekeren. De confederatie zelve, de ziel van de oude z.g. anarchistische vakbeweging, dwong zelve tot beperking, En onze anarchistische bestrijders, de zoo vreeselijke voorstanders van de staak-maar-raak taktiek, om zoodoende de arbeiders tot klassebesef en klassestrijd te brengen, kunnen van hun oude medestanders wat leeren. De z.g. vrije vakbeweging heeft al wat van haar oude beginselen afgelegd. De praktijk van den steeds verscherpenden klassestrijd, zal hen dwingen zowel hier als in Frankrijk, dat meer en meer te doen.

C.

Van de Afdeelingen.

Amsterdam. Vrijdagavond hield Troelstra in een klein-burgerlijke vergadering in de Watergraafsmeer een kleinburgerlijke Kiesrechtspeech. Wijnkoop verdedigde het arbeidersstandpunt, terwijl ook een vrijz. dem. in debat kwam. Het antwoord van Troelstra was zeer ten genoege van den vrijz. dem debater.

We willen deze gelegenheid ook nog aangrijpen, om te wijzen op de „vooruitgang" der Arb. Partij te Amsterdam. De *negen* afdeelingen der S. D. A. P wonnen tezamen in het vorig jaar 27 leden, zegge *drie* leden per afdeeling. Niet te vergeten dat hieronder de reusachtige arbeiders-districten III en IX, en het zoo „prachtig" veroverde II zijn!

Delft. Onze afdeeling is niet opgeheven. De volgende week wordt de propaganda geregeld.

Den Haag. Maandag 16 dezer werd hier een groote openbare vergadering gehouden, waar de Liberale Unie had aangekondigd haar propaganda voor het algem. kiesrecht te zullen beginnen. Nu, we moeten zeggen dat de inzet fraai is geweest. Nadat vier liberale grootheden 't woord hadden gevoerd *werd aan Wijnkoop de gelegenheid tot debat geweigerd.* De „burgerlijke demokraten" die — volgens *Het Volk* van Dinsdagavond — „in jeugdig vuur ontvlamd" zijn, vonden het blijkbaar niet geraden, hun woorden eens met hun politieke daden te laten vergelijken! Natuurlijk lieten onze talrijke aanwezige partijgenooten en aanhangers zich niet onbetuigd, zoodat de politie er aan te pas moest komen om de zaal te ontruimen. Merkwaardig was het te zien, hoe de liberale heeren bij dit tumult al hun deftigheid aflegden, b.v. de heer Roodhuizen moest door politie worden weerhouden om er met zijn wandelstok op in te slaan.

Ook was zeer opmerkelijk de houding van de kopstukken der S. D. A. P., die blijkbaar gevoelden, dat zij allerminst het recht hadden om tegen het weigeren van debat aan de S. D. P., op te komen, De heeren Hoejenbos en Bleeker waren aanwezig, maar lieten het protesteeren kalm aan ons over. Nog krasser is het volgende, wat wij van volkomen betrouwbare en wel-ingelichte zijde vernemen; de aanwezige redacteur-verslaggever van *Het Volk* wendde zich tot een der liberale sprekers met de opmerking: „Nu ziet u, hoe onfatsoenlijk die Wijnkoop optreedt".

Na de ontruiming der zaal trokken wij, door een aantal belangstellenden gevolgd naar het Gebouw [illegible], waar Wijnkoop de aanwezigen toesprak en de liberale „kiesrecht-propaganda" aan scherpe kritiek onderwierp. Twee nieuwe leden traden toe.

Woensdagavond gaf S. de Wolff voor ongeveer 50 hoorders zijn eerste cursus over „De verscherping der klasse-tegenstellingen".

A. s. Maandagavond voortzetting, weder in het Gebouw der Gemeentewerklieden, Jan Hendrikstraat 24. Het belangrijke en leerzame betoog mag een aansporing zijn tot veel drukker bezoek.

Groningen. Woensdagavond was voortzetting en slot van Wijnkoop's Kursusverg. over Imperialisme. De verg. was even goed als de vorige keer opgekomen.

Leeuwarden. Donderdagavond sprak Wijnkoop, in openbare verg. over Kiesrechtstrijd en Klassenstrijd. Het was weer eens een goede vergadering. Debat met een antirevolutionair.

Maastricht. Zaterdag 14 Jan. j.l. hield de afd. S. D. A. P. een openbare vergadering over den Kiesrechtstrijd. Ter Laan uit Holland en Huismans uit België waren de woordvoerders. De verg. was zeer slecht bezocht, ja zoo slecht zelfs, dat wij ons bij het begin de vraag stelden of de vergadering wel zou door gaan. Dit pleit niet van veel belangstelling door de arbeiders voor het volkspetitionement der S. D. A. P. Wijnkoop debatteerde en zette met duidelijke en kalme woorden onze meening over den kiesrechtstrijd uit elkaar. Hij wees op de fout der S. D. A. P., dat deze blijft handjes likken van vrijzinnig-democraten en liberalen, waardoor zij de arbeiders in het verderf stort. In plaats van de bewezen feiten te weerleggen, ontzag zich Ter Laan niet om een „lage bij den grond" aanval te doen op Wijnkoop en zijn „partijtje", Dit is echter niets nieuws van de heeren der S, D. A. P., doordat zij geen ander middel hebben waarmede zij hun bedrog aan de arbeiders kunnen goed praten! Ja, Ter Laan ging zelfs zoo ver om ons „tegenstanders" van het Algem. Kiesrecht te noemen! Toen hem echter het onzinnige van zijn taal werd duidelijk gemaakt, moest hij dit zelf inzien en zich eenigszins matigen, wilde hij de aanwezige denkende arbeiders niet heelemaal van zich afstooten. De vergadering had een goed verloop totdat de voorzitter (Paris) haar ging sluiten. Deze „drekwart burgelijke democraat" wilde met leugens en bedrog aantoonen, dat in Maastricht alléén een afdeeling der S. D. P. was gesticht om eenige personen af te breken. Debat hiertegen werd niet meer toegestaan en zoodoende stuurde de voorzitter zelf de vergadering in de war. Dergelijk optreden van dit heerschap zijn wij in den laatsten tijd gewoon; hij is reeds lang op weg om liberaal-anarchist te worden. Het was voor ons een goede avond. Er werd eenige lectuur verkocht en wij wonnen twee leden.

* * *

Onze afd. hield Zondag j.l. haar huishoudelijke vergadering. Eenige leden waren afwezig. Verschillende punten van huishoudelijke aard werden afgehandeld. Omtrent het weigeren van de zaal „Het Volkshuis" voor het houden van een openbare en cursus vergadering aan onze afdeeling, werd besloten de correspondentie hieromtrent in *De Tribune* te publiceeren. Tevens werd besloten om hiertegen ten sterkste te protesteeren met het houden van een protestvergadering op Zaterdag 21 Jan.

Erratum.

Zie het Ontwerp-Program. Op regel 20 v. b. 1ste kolom staat: ...misdadigheid; het voert....; dit moet zijn: ....misdadigheid. Het voert....